

Luận điểm đầu tư

1. Đầu tư công sẽ là động lực thúc đẩy tăng trưởng chính

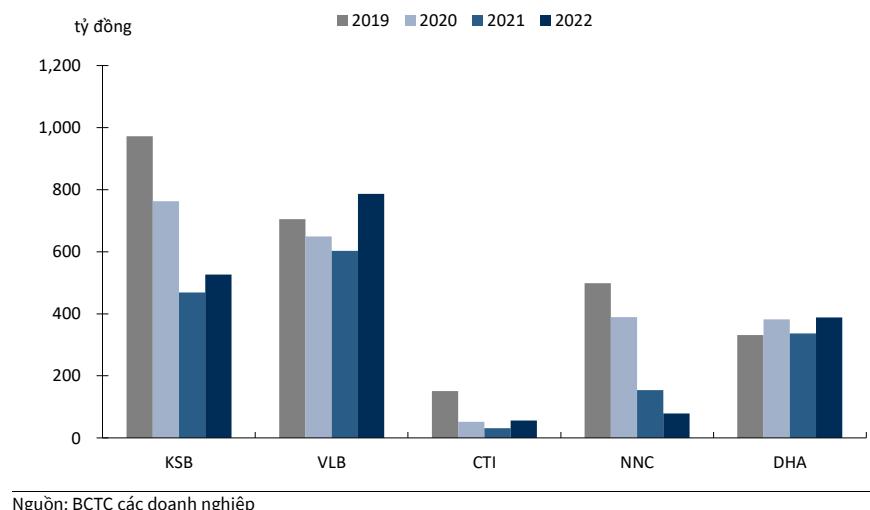
Từ đầu năm 2023, Quốc hội đã thông qua kế hoạch đầu tư công với tổng số vốn lên tới hơn 700,000 tỷ đồng, tăng khoảng 25% (khoảng 140,000 tỷ đồng) so với kế hoạch năm 2022 và tăng khoảng 260,000 tỷ đồng so với kế hoạch 2021. Bên cạnh đó, kế hoạch vốn đầu tư công được giao cho Bộ Giao thông Vận tải nhiều nhất từ trước tới nay: 94,161 tỷ đồng, gấp 1.7 lần so với năm 2022 với hàng loạt dự án trọng điểm quốc gia sẽ được triển khai đồng loạt.

Năm 2023 đánh dấu các dự án thành phần của cao tốc Bắc Nam giai đoạn 2 được đưa vào triển khai với tổng mức đầu tư lên tới 146,990 tỷ đồng gồm các đoạn Hà Tĩnh – Quảng Trị (260.9 km), Quãng Ngãi – Nha Trang (352.06 km) và Cần Thơ – Cà Mau (110.9 km) dự kiến hoàn thành và đưa vào vận hành khai thác trong năm 2025 – 2026. Cao tốc Bắc Nam giai đoạn 1 cũng đã được yêu cầu hoàn thành ngay trong năm 2023. Bên cạnh các dự án hạ tầng cao tốc, nâng cấp đường bộ, siêu dự án sân bay Long Thành với tổng vốn đầu tư cho toàn bộ dự án lên tới 16.1 tỷ USD, trong đó gói thầu hạng mục nhà ga hành khách dự kiến được đấu thầu trong năm 2023 trị giá hơn 35,000 tỷ đồng, sẽ tạo cơ hội cho các doanh nghiệp thầu xây dựng có kinh nghiệm và vị thế trên thị trường giành được các gói thầu thi công nhà ga. Đồng thời, nhu cầu tiêu thụ vật liệu xây dựng sẽ tăng mạnh, đặc biệt là đá xây dựng do địa chất khu vực đồng bằng phía nam tương đối yếu.

Tuy nhiên, tình trạng chậm giải ngân vốn đầu tư công từ những vướng mắc trong các khâu thủ tục, giải phóng mặt bằng, đấu thầu, định giá nguyên vật liệu,... có khả năng dẫn đến những rủi ro ghi nhận doanh thu của các doanh nghiệp tham gia. Theo báo cáo của Bộ Tài chính, tỷ lệ ước giải ngân 4 tháng kế hoạch năm 2023 đạt 14.66% kế hoạch. Nếu so với kế hoạch Thủ tướng Chính phủ giao, thì tỷ lệ giải ngân chỉ đạt 15.65%, thấp hơn so với cùng kỳ năm 2022 (18,48%). Ngoài những yếu tố đã nêu trên, một phần nguyên nhân dẫn đến tốc độ giải ngân vốn đầu tư công Quý 1 năm 2023 kém hơn so với cùng kỳ là do các dự án trọng điểm trong năm nay dự kiến bắt đầu khởi công và giải ngân từ Quý 2 – Quý 4 năm 2023.

Giai đoạn 2021 - 2022 chứng kiến nhu cầu tiêu thụ đá xây dựng chậm lại do: (1) thị trường BĐS chững lại, dẫn đến ít dự án được triển khai xây dựng hơn; (2) tiến độ giải ngân các dự án đầu tư công vẫn chưa đúng kế hoạch. Với tỷ trọng tiêu thụ đá xây dựng từ 60% - 70% hàng năm, việc chính phủ chưa thực sự đẩy mạnh công tác giải ngân vốn đầu tư công và thi công các dự án trong giai đoạn qua, cùng với việc suy giảm các dự án BĐS dân dụng xây mới đã ảnh hưởng tới KQKD của các doanh nghiệp đá xây dựng đang niêm yết.

Biểu đồ 5. Doanh thu bán đá xây dựng của một doanh nghiệp đang niêm yết

Nguồn: BCTC các doanh nghiệp

Tuy nhiên, trong giai đoạn 2023 – 2025 được dự báo giá tăng trở lại nhu cầu tiêu thụ đá xây dựng khi các dự án đầu tư công trọng điểm được đưa vào triển khai như Cao tốc Bắc Nam giai đoạn 2, Sân bay Long Thành, Vành đai 3 - TP.HCM, cao tốc Châu Đốc – Cần Thơ – Sóc Trăng, cao tốc Biên Hòa – Vũng Tàu, cao tốc Khánh Hòa – Buôn Ma Thuột,... Theo ước tính của Bộ Giao thông Vận tải, nhu cầu về lượng đá xây dựng đến năm 2025 sẽ rơi vào khoảng 21.5 triệu m3. Trong đó, sân bay Long Thành và đường vành đai 3 – TP.HCM dự kiến sẽ sử dụng lần lượt khoảng 2.04 triệu m3 và 5.2 triệu m3 đá xây dựng.

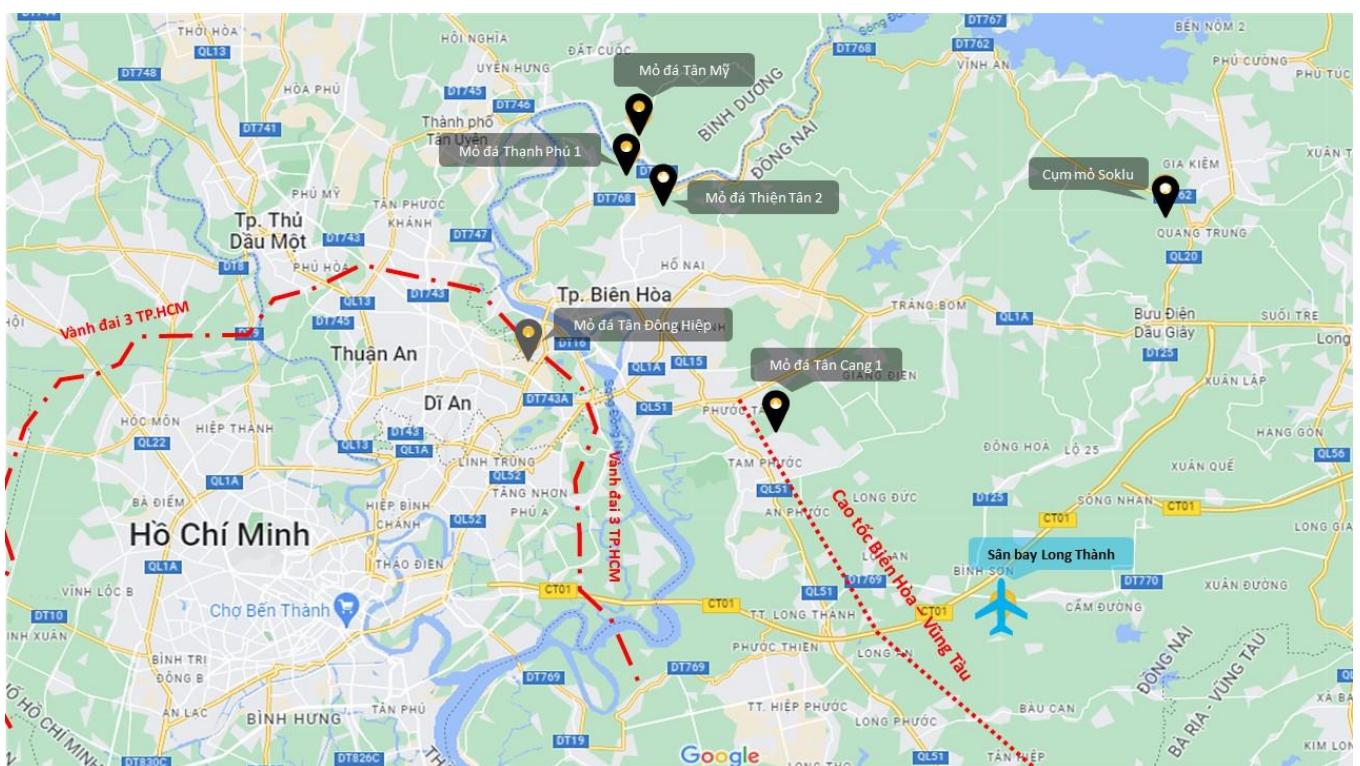
2. Lợi thế cạnh tranh từ trữ lượng mỏ đá lớn

Nguồn cung đá xây dựng được nhận định sẽ thiếu hụt so với nhu cầu từ nay đến năm 2025 - 2026 bởi: (1) việc xin giấy cấp phép khai thác mỏ mới và gia hạn khai thác các mỏ hiện hữu tương đối khó khăn do Quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến và sử dụng khoáng sản làm vật liệu xây dựng thời kỳ 2021 – 2030 chưa được phê duyệt; (2) công tác cấp phép còn gặp phải sự phản đối từ người dân địa phương khi việc khai thác ảnh hưởng nghiêm trọng đến môi trường xung quanh; (3) Luật Bảo vệ môi trường sửa đổi 2020 yêu cầu sự kiểm soát chặt chẽ đối với các Dự án đầu tư nhóm 1 - dự án có nguy cơ tác động xấu đến môi trường mức độ cao bao gồm các dự án khai thác khoáng sản với quy mô, công suất lớn. Do vậy, với những doanh nghiệp sở hữu trữ lượng đá lớn và có giấy

3. Vị trí mỏ đá thuận lợi

VLB đều sở hữu các mỏ đá nằm ở khu vực tỉnh Đồng Nai, nơi cung cấp đá xây dựng chính cho khu vực phía Đông Nam Bộ. Trong đó, cụm mỏ Tân Cang được kỳ vọng thay thế cho mỏ Tân Đông Hiệp và Núi Nhỏ (đã hết thời hạn khai thác) cung cấp lượng đá xây dựng chính cho các dự án hạ tầng khu vực xung quanh TP.HCM như cao tốc Biên Hòa – Vũng Tàu và đặc biệt là dự án sân bay Long Thành. Bên cạnh đó, mỏ đá Thiện Tân 2 và Thạnh Phú 1 có lợi thế nằm gần lưu vực sông Đồng Nai, thuận tiện cho việc vận chuyển bến nội thủy xuống hạ lưu ĐBSCL. Việc có vị trí nằm gần các dự án quan trọng giúp tiết kiệm thời gian vận chuyển cũng như chi phí vận chuyển cho đơn vị xây dựng, do đó những mỏ đá như Tân Cang 1 của VLB sẽ được kỳ vọng có sản lượng tiêu thụ nổi bật hơn trong thời gian tới.

Ảnh 1. Vị trí các Mỏ đá của VLB

Nguồn: KBSV tổng hợp

Rủi ro đầu tư

Đá xây dựng là ngành có tính cạnh tranh cao giữa các doanh nghiệp trong ngành bởi các doanh nghiệp thường khai thác trong cùng một cụm mỏ, dẫn đến giá bán không thể quá chênh lệch nhau. Ngoài ra, việc cấp phép trữ lượng và công suất khai thác cho các mỏ mới bị phụ thuộc vào quy hoạch, quy định của Chính phủ cũng như là từng địa phương. Do đó, việc Luật Bảo vệ môi trường được sửa đổi đã phân loại các dự án đầu tư có tác động xấu tới môi trường, phần nào sẽ ảnh hưởng tới quá trình cấp phép mỏ đá mới cũng như hạn khai thác các mỏ hiện hữu.

Ngoài ra, nhu cầu tiêu thụ đá xây dựng phụ thuộc rất lớn vào đầu tư công cũng như các dự án hạ tầng (chiếm 70% sản lượng tiêu thụ hàng năm, còn lại là các công trình BDS dân dụng), do đó tăng trưởng của toàn ngành sẽ chịu sự tác động chính từ tăng trưởng của toàn ngành xây dựng nói chung.

Dự phỏng kết quả kinh doanh

Chúng tôi ước tính doanh thu thuần và lợi nhuận sau thuế trong năm 2023 của VLB lần lượt đạt 1,280 tỷ (+0.42% YoY) và 189 tỷ (tăng mạnh so với mức -23 tỷ của năm 2022). Biên lợi nhuận gộp tăng nhẹ 50 bps lên mức 24.2% với giá bán đá xây dựng trung bình tăng 7% so với năm 2022. Sản lượng tiêu thụ giảm nhẹ 2% so với cùng kỳ do các dự án cao tốc, đầu tư công dự kiến triển khai nhiều vào giai đoạn giữa và cuối năm 2023.

Bảng 4. Dự phỏng kết quả kinh doanh

	Đơn vị	2022	2023	+/-%YoY	Chú thích
Sản lượng tiêu thụ đá xây dựng	m3	6,641,848	6,520,000	-2%	Sản lượng tiêu thụ giảm nhẹ do các dự án trọng điểm khởi công từ giữa năm 2023 hoặc cuối năm 2023
Giá bán trung bình	VND/m3	118,395	126,682	7%	Giá bán tăng do nguồn cung thiếu hụt so với nhu cầu trong những năm tới
Doanh thu	Tỷ VND	1,275	1,280	8.8%	
Lợi nhuận gộp	Tỷ VND	302	309	3.3%	
Biên lợi nhuận gộp	%	23.7%	24.2%		Biên lợi nhuận gộp cải thiện nhờ giá bán đá tăng
Chi phí SG&A	Tỷ VND	78	84	7.7%	
% SG&A/doanh thu	%	6.1%	6.55%		
LN từ HĐKD	Tỷ VND	224	222	-0.68%	
Thu nhập tài chính	Tỷ VND	12	10	-16.7%	VLB có khoản thu nhập từ lãi tiền gửi đều đặn hàng năm
Chi phí tài chính	Tỷ VND	-	-		VLB không có nợ vay dài hạn/ngắn hạn
Thu nhập khác (ròng)	Tỷ VND	(259)	0.6	100.3%	Năm 2022 VLB phải thanh toán khoản phí cấp quyền khai thác bổ sung từ năm 2014 – 2021 khoảng 269 tỷ đồng cho tỉnh Đồng Nai
LN trước thuế	Tỷ VND	(23)	236		
Lợi nhuận sau thuế	Tỷ VND	(23)	189		

Nguồn: VLB, KBSV tổng hợp

KHỐI PHÂN TÍCH CÔNG TY CHỨNG KHOÁN KB VIỆT NAM

Nguyễn Xuân Bình – Giám đốc phân tích
binhnx@kbsec.com.vn

Khối phân tích
research@kbsec.com.vn

Phân tích doanh nghiệp

Ngân hàng, Bảo hiểm & Chứng khoán

Nguyễn Anh Tùng – Trưởng nhóm
tungna@kbsec.com.vn

Phạm Phương Linh – Chuyên viên phân tích
linhpp@kbsec.com.vn

Bất động sản, Xây dựng & Vật liệu xây dựng

Phạm Hoàng Bảo Nga – Chuyên viên phân tích cao cấp
ngaphb@kbsec.com.vn

Nguyễn Dương Nguyên – Chuyên viên phân tích
nguyennd1@kbsec.com.vn

Bán lẻ & Hàng tiêu dùng

Nguyễn Trường Giang – Chuyên viên phân tích
giangnt1@kbsec.com.vn

Bất động sản khu công nghiệp & Logistics

Nguyễn Thị Ngọc Anh – Chuyên viên phân tích
anhntr@kbsec.com.vn

Công nghệ thông tin & Tiện ích

Nguyễn Đình Thuận – Chuyên viên phân tích
thuannd@kbsec.com.vn

Dầu khí & Hóa Chất

Phạm Minh Hiếu – Chuyên viên phân tích
hieupm@kbsec.com.vn

Phân tích vĩ mô & Chiến lược đầu tư

Trần Đức Anh – Giám đốc vĩ mô & Chiến lược đầu tư
anhtd@kbsec.com.vn

Vĩ mô & Ngân hàng

Hồ Đức Thành – Chuyên viên phân tích
thanhhhd@kbsec.com.vn

Vũ Thu Uyên – Chuyên viên phân tích
uyenvt@kbsec.com.vn

Chiến lược đầu tư

Thái Hữu Công – Chuyên viên phân tích
congth@kbsec.com.vn

Nghiêm Sỹ Tiến – Chuyên viên phân tích
tiennts@kbsec.com.vn

Bộ phận Hỗ trợ

Nguyễn Cẩm Thơ – Chuyên viên hỗ trợ
thonc@kbsec.com.vn

Nguyễn Thị Hương – Chuyên viên hỗ trợ
huongnt3@kbsec.com.vn

